

EU måste stöda utvecklingen i alla regioner i Finland på ett likvärdigt sätt

I sitt färskare regeringsprogram lovar Antti Rinnes regering att säkerställa att det finns levnadsmöjligheter och förutsättningar för företagande i hela Finland.

Finland håller på att förbereda ett beslut om användningen av EU:s regionalstöd under åren 2021–2027. Det är fråga om utvecklingsprojekt till ett värde av 4–5 miljarder euro, så hur pengarna kanaliseras spelar roll. När beslutet fattas måste hela Finlands intresse vägas tyngst.

Bilden av utvecklingsnivån i de olika regionerna i Finland har förändrats under det senaste decenniet. Föreställningen om det fattiga och eländiga norr eller det rika söder håller inte längre streck. Det har skett en utveckling åt flera håll både inom och mellan regionerna. Östra och norra Finland som storregion har knappt in på skillnaden i utvecklingsnivån mot övriga landet. Regionalpolitiken har alltså gett goda och önskade resultat. Samtidigt har skillnaderna inom landskapen i söder och väster ökat, och nu finns det mycket utsatta regioner runtom i landet.

Europeiska unionens regionalpolitik är det viktigaste instrumentet för att stöda utvecklingen av regionerna. Syftet med EU:s regionalpolitik är att stödja utvecklingen av de svagaste regionerna på vägen mot en europeisk nivå. Sådana regioner finns inte i Finland. Samtidigt vill EU ha större tillväxt, högre sysselsättning och mer utbildning inom hela unionen. I Finlands anslutningsfördrag erkänns de bestående nackdelar som de glesbefolkade regionerna i norr har och avsätts ett särskilt stöd för att bekämpa dem. Stödet är för närvarande 30 euro per invånare och år, och det kan användas i östra och norra Finland. I övrigt består Finland i EU:s ögon av regioner som är på samma nivå, endast Helsingfors-Nyland och Åland är mer utvecklade regioner.

Mot denna bakgrund bör verksamheten under EU:s nya regionalpolitiska programperiod 2021–2027 fullt ut stöda tillväxten och utvecklingen i hela Finland. Vi behöver en regional utveckling med en nerifrån-och-upp-ansats, som i högre grad än idag utgår från regionernas egna styrkor och resurser, behov, fokusområden och teman som förenar flera regioner. EU:s regionalpolitik ska vara ett komplement till Finlands mål för tillväxt, konkurrenskraft, kompetens, tillgänglighet och förnyelse, till exempel målet om en sysselsättningsgrad på 75 procent, mer forskning och innovation samt internationalisering av små och medelstora företag. Det måste också fästas vikt vid sysselsättningen och åtgärderna för att förebygga utslagning.

Finland får sitt regionalpolitiska stöd enligt EU:s kriterier. De viktigaste kriterierna är exempelvis bruttonationalprodukt, arbetslöshet och gles befolkning. Beslutet om hur Finland använder medlen ligger ändå helt i våra egna händer. När beslutet fattas måste vi tänka på hela Finlands intresse. För närvarande styrs dock en ansevärd del av stödet från EU, genom stödet för glesbefolkade regioner i norr, till östra och Norra Finland.

Den regionalpolitik som Finland har bedrivit och som EU har stött har avsevärt gynnat östra och norra Finland. Det oaktat härrör merparten av Finlands medlemsavgift till EU från södra och västra Finland. Nu vore det dags att tänka om. För att politiken ska vara effektiv och ge resultat är det motiverat att vikta finansieringen på ett jämnare sätt i landet, eftersom skillnaderna mellan storregionerna har jämnats ut.

I fortsättningen är det med tanke på den regionala utvecklingen viktigt att kunna främja tillväxt, konkurrenskraft och förnyelse i regionerna genom att sätta fokus på insatsernas effektivitet, resultat och genomslagskraft i alla regioner i ett möjliggörande perspektiv, inte ett uteslutande.

Utvecklingen i regionerna måste ses på en mer finskalig nivå än några storregioner. Det ger bättre möjligheter att ta hänsyn till såväl regionala särdrag som olika utvecklingsbehov i regionerna. Det är också viktigt att regioner som hör till samma kategori av utvecklingsnivå behandlas lika och rättvist.

Landskapen i södra och västra Finland föreslår att under EU:s nästa regionalpolitiska programperiod ska Finland fördela utvecklingsmedlen jämnare över hela landet via ett enda program, som är landsomfattande. Fokus i regionalpolitiken bör ligga på hela Finlands intresse och de nationella målen för utvecklingen av regionerna. Enligt statsminister Antti Rinnes regeringsprogram ska det värnas om livskraften och handlingsförmågan i hela landet och

olika former av EU-finansiering ska utnyttjas så effektivt som möjligt. Ett effektivt genomförande av EU:s regional- och strukturpolitik i Finland förutsätter att en betydande del av medlen går till södra och västra Finland.

Å landskapsförbunden och NTM-centralerna i södra och västra Finlands vägnar

Kaj Suomela

landskapsdirektör, Österbottens förbund

Ossi Savolainen

landskapsdirektör, Nylands förbund

Marja-Riitta Vest

överdirektör, NTM-centralen i Österbotten

Mika Soininen

överdirektör, NTM-centralen i Södra Österbotten

Pasi Patrikainen

överdirektör, NTM-centralen i Mellersta Finland